

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดทำและการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพ และปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรมวารสารของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยของบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมวารสารในด้านการเลือกรายการหลัก การเลือกรายการเพิ่ม และการลงรายการบรรณานุกรม

การวิจัยครั้งนี้กำหนดสมมติฐานของการวิจัยไว้ 2 ข้อ ได้แก่

1. บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมวารสารที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดและประสบการณ์ในการจัดทำบรรณานุกรมวารสารต่างกันจะมีปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรมวารสารแตกต่างกัน

2. บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมวารสารที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดและประสบการณ์ในการจัดทำบรรณานุกรมวารสารต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยแตกต่างกัน

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมวารสารของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน 44 แห่ง รวมทั้งสิ้น 106 คน โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 42-44) ในการคำนวณหากลุ่มตัวอย่าง และได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (sample random sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มห้องสมุด ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืนจากห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 45 คน และห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน จำนวน 29 คน รวมทั้งสิ้น 74 คน คิดเป็นร้อยละ 88.10 ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ตัวแปรอิสระ คือ กลุ่มห้องสมุด และประสบการณ์ ในการจัดทำบรรณานุกรม ส่วนตัวแปรตาม คือ ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรม - บรรณานุกรม และความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรม

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรม

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทย

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรม

การวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โดยใช้ โปรแกรมสำเร็จรูป สำหรับสถิติที่ใช้มีดังนี้ คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบสมมติฐานการวิจัยด้วยการทดสอบความสัมพันธ์ไคสแควร์ (chi-square) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างสองกลุ่มที่มีอิสระต่อกันด้วยสถิติ t -test (independent samples) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว F test (one-way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยรายคู่โดยใช้วิธี Least Significant Difference (LSD)

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดทำและการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทย ของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งได้ผลสรุปการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนตัวของบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถาม สรุปได้ดังนี้

1.1 ผู้ตอบแบบสอบถามที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ จำนวน 45 คน (ร้อยละ 60.81) และบรรณารักษ์ที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

เอกชน จำนวน 29 คน (ร้อยละ 39.19)

1.2 ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นบรรณารักษ์ระดับหัวหน้างาน จำนวน 15 คน (ร้อยละ 20.27) และบรรณารักษ์ระดับปฏิบัติการ จำนวน 59 คน (ร้อยละ 79.73)

1.3 ด้านระดับการศึกษา บรรณารักษ์ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาบรรณารักษศาสตร์/บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์/บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 32 คน (ร้อยละ 43.24) รองลงมาจบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาบรรณารักษศาสตร์/บรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์/บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 41.89)

1.4 ด้านประสบการณ์ในการจัดทำบรรณานุกรม บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 0-5 ปี จำนวน 32 คน (ร้อยละ 43.24) รองลงมามีประสบการณ์ 6-10 ปี จำนวน 20 คน (ร้อยละ 27.03) และมีประสบการณ์ 11-15 ปี จำนวน 14 คน (ร้อยละ 18.92) ตามลำดับ

1.5 ด้านขอบเขตความรับผิดชอบ บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำบรรณานุกรม และวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ จำนวน 31 คน (ร้อยละ 41.89) รองลงมามีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำบรรณานุกรมและงานอื่น ๆ เช่น งานวารสาร บริการยืม-คืน บริการตอบคำถามฯ เป็นต้น จำนวน 23 คน (ร้อยละ 31.08) และมีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำบรรณานุกรมเท่านั้น จำนวน 20 คน (ร้อยละ 27.03) ตามลำดับ

1.6 ด้านประสบการณ์ในการเรียนรู้การลงรายการบรรณานุกรม บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์จากการเรียนรู้ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ คิดเป็นร้อยละ 93.24 รองลงมา ศึกษาด้วยตนเองจากคู่มือการลงรายการ AACR2 คิดเป็นร้อยละ 71.62 และศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี/ปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 62.16 ตามลำดับ

2. สภาพการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรม สรุปได้ดังนี้

2.1 ลักษณะบทความที่บรรณารักษ์นำมาจัดทำบรรณานุกรมมากที่สุด คือ บทความที่พิจารณาเห็นว่ามีคุณค่าทางด้านวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ บทความรายงานผลการวิจัยและบทคัดย่อ คิดเป็นร้อยละ 87.84 และบทความความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือบทวิจารณ์ซึ่งมีเนื้อหาสาระด้านวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 71.62 ตามลำดับ

2.2 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกวารสารภาษาไทยมาจัดทำบรรณนิวารสาร โดยเลือกทำวารสารฉบับปัจจุบันบางชื่อคิดเป็นร้อยละ 83.78

2.3 ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกวารสารภาษาอังกฤษมาจัดทำบรรณนิวารสาร คิดเป็นร้อยละ 63.51 อย่างไรก็ตามห้องสมุดบางแห่งยังให้ความสำคัญกับการจัดทำบรรณนิวารสารภาษาอังกฤษ โดยเลือกทำวารสารฉบับปัจจุบันบางชื่อ คิดเป็นร้อยละ 29.73

2.4 คู่มือภาษาไทยที่ใช้ในการลงรายการบรรณนิวารสารที่บรรณารักษ์ใช้มากที่สุด คือ คู่มือการลงรายการบรรณนิวารสารที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นใช้เองภายในหน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ 68.92 รองลงมาเลือกใช้คู่มือการลงรายการบรรณนิวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยคณะทำงานเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายวารสารและเอกสาร (2544) คิดเป็นร้อยละ 60.81 และคู่มือการลงรายการบรรณนิวารสารโดยคณะทำงานฝ่ายวารสารและเอกสาร บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (2538) คิดเป็นร้อยละ 55.41 ตามลำดับ ส่วนคู่มือภาษาอังกฤษที่ใช้ในการลงรายการบรรณนิวารสารที่บรรณารักษ์ใช้มากที่สุด คือ Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 2002 Revision 2005 Update คิดเป็นร้อยละ 17.57 รองลงมาเลือกใช้คู่มือ Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 2002 Revision 2003 Update คิดเป็นร้อยละ 16.22 และ Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 1998 Revision คิดเป็นร้อยละ 13.51 ตามลำดับ

2.5 คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องบรรณนิวารสารภาษาไทยที่บรรณารักษ์ใช้มากที่สุด คือ หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย โดยคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 87.84 รองลงมา คือ คำภาษาอังกฤษที่ใช้กำกับหัวเรื่องภาษาไทย โดยคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 39.19 พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน คิดเป็นร้อยละ 37.84 และชื่อหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ สำหรับการลงรายการสิ่งพิมพ์ภาษาไทย โดยคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 35.14 ตามลำดับ

3. ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร สรุปได้ดังนี้

3.1 ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แยกเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1.1 ปัญหาด้านการจัดทำบรรณนิวารสาร บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บทความวารสารมีปริมาณมากเกินไปทำให้จัดทำบรรณนิวารสารไม่ทัน รองลงมา คือ ตัวเล่มของวารสารมาไม่ตรงเวลา และการเลือกลงรายการตามข้อตกลงเฉพาะของแต่ละห้องสมุดทำให้ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ตามลำดับ

3.1.2 ปัญหาด้านบุคลากรงานบรรณนิวารสาร บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บุคลากรมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาเต็มที่ในการจัดทำบรรณนิวารสาร รองลงมา คือ บุคลากรขาดความชำนาญในภาษาต่างประเทศ บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ และบุคลากรขาดความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชา เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น ตามลำดับ

3.1.3 ปัญหาด้านฐานข้อมูลและคู่มือการปฏิบัติงานบรรณนิวารสาร บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ หัวเรื่องที่มิในคู่มือไม่ตรงกับความต้องการ รองลงมา คือ คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องที่มิอยู่ไม่ทันสมัย

3.1.4 ปัญหาด้านนโยบายการจัดทำบรรณนิวารสารร่วมกัน บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ขาดฐานข้อมูลร่วมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการตรวจสอบเพื่อลดขั้นตอนการวิเคราะห์การลงรายการและกำหนดหัวเรื่อง รองลงมา คือ ห้องสมุดขาดความร่วมมือในการจัดทำบรรณนิวารสารร่วมกัน

3.2 เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร สรุปได้ดังนี้

3.2.1 กลุ่มห้องสมุด บรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนประสบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร โดยรวมและรายด้านไม่

แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาปัญหารายชื่อพบว่า บรรณารักษ์ประสบปัญหาห้องสมุดไม่กำหนดคู่มือที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่องให้เหมือนกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2.2 ประสิทธิภาพในการจัดทำบรรณานุกรม บรรณารักษ์ที่มีประสิทธิภาพต่างกันประสบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรมโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทย สรุปได้ดังนี้

4.1 แหล่งสำคัญของข้อมูลที่บรรณารักษ์ใช้ประกอบการพิจารณาในการลงรายการบรรณานุกรมมากที่สุด คือ หน้าแรกของบทความ คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ ข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหาของบทความ คิดเป็นร้อยละ 83.78 และหน้าสารบัญ คิดเป็นร้อยละ 55.41 ตามลำดับ

4.2 บรรณารักษ์ใช้ข้อมูลประกอบการพิจารณาหลัก รายการเพิ่ม และรายการบรรณานุกรมบรรณานุกรมมากที่สุด คือ มาตรฐานการลงรายการบรรณานุกรม AACR2 คิดเป็นร้อยละ 81.08 รองลงมา คือ คู่มือการจัดทำบรรณานุกรมที่ห้องสมุดจัดทำขึ้น คิดเป็นร้อยละ 64.86 และระเบียบที่คล้ายคลึงกันในฐานะข้อมูลของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 43.24 ตามลำดับ

4.3 บทความที่เขียนโดยผู้แต่งมากกว่า 1 คน

4.3.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมา คือ เลือกลงผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 48.65 โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสิทธิภาพไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.3.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเทียบเคียงเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.54 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 50.00 เลือกลงผู้แต่งคนที่ 2 เป็นต้นไป (กรณีที่ลงผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก) เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 45.95 เลือกลงผู้แต่งทั้งหมด (กรณีที่ลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก) เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 28.38 และเลือกลงผู้แต่งคนแรก (กรณีที่ลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก) เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 22.97 ตามลำดับ โดยกลุ่ม

ห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.4 บทความที่ไม่มีผู้แต่ง

4.4.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 68.92 รองลงมา คือ เลือกลงกองบรรณาธิการเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 31.08 โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.4.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงกองบรรณาธิการเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.11 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 31.08 โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม แต่บรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5 บทความที่เป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 1 คน

4.5.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงผู้วิจัย (ผู้แต่ง) เป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 78.38 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 17.57 และเลือกลงผู้แปลเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 4.05 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก แต่บรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก โดยบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ 0-5 ปี มีความคิดเห็นในการเลือกรายการหลักที่หลากหลายมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.5.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงผู้แปลเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.89 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเทียบเคียงเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 90.54 และเลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 82.43 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม แต่บรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.6 บทความที่เป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 2 คน

4.6.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงผู้วิจัยคนแรกเป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.97 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 22.97 และเลือกลงผู้แปลเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 4.05 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัดไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก แต่บรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก โดยบรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ 0-5 ปี มีความคิดเห็นในการเลือกรายการหลักที่หลากหลายมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.6.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเทียบเคียงเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด เท่ากันกับผู้แปล คิดเป็นร้อยละ 90.54 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 77.03 และผู้วิจัย (ผู้แต่ง) คนที่ 2 (กรณีที่ลงผู้วิจัยคนแรกเป็นรายการหลัก) เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 72.97 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัดไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม แต่บรรณารักษ์ที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.7 บทความที่เป็นงานแปลมีชื่อผู้แปล ไม่มีชื่อผู้แต่งเดิม

4.7.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.11 รองลงมา คือ เลือกลงผู้แปลและเรียบเรียงเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 41.89 โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.7.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเทียบเคียงเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.54 รองลงมา คือ เลือกลงผู้แปลและเรียบเรียงเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 56.76 และเลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 41.89 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม

4.8 บทความที่เป็นงานรวบรวม

4.8.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด

คิดเป็นร้อยละ 60.81 รองลงมา คือ เลือกลงผู้รวบรวมเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 39.19 โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.8.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเทียบเคียงเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 90.54 รองลงมา คือ เลือกลงผู้รวบรวมเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 58.11 และเลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 39.19 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม

4.9 บทความที่เป็นบทสัมภาษณ์

4.9.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 47.30 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 41.89 และเลือกลงผู้สัมภาษณ์เป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 10.81 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.9.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงผู้สัมภาษณ์เป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 77.03 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 58.11 และเลือกลงผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 44.59 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม

4.10 บทความที่เป็นงานวิจารณ์/แนะนำหนังสือ

4.10.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงผู้วิจารณ์เป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.24 รองลงมา คือ เลือกลงผู้แต่งของหนังสือที่ถูกวิจารณ์เป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 29.73 และเลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 27.03 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.10.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 72.97 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อหนังสือที่ถูกวิจารณ์เป็นรายการเพิ่ม

คิดเป็นร้อยละ 62.16 และเลือกลงผู้วิจารณ์เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 51.35 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม

4.11 บทความที่สรุปเนื้อหาการประชุม/สัมมนา/อภิปราย โดยมีชื่อการประชุมปรากฏในชื่อบทความ

4.11.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงชื่อการประชุม/เสวนาเป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 51.35 รองลงมา คือ เลือกลงผู้สรุปและเรียบเรียงเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 18.92 และเลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 12.16 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.11.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 82.43 รองลงมา คือ เลือกลงผู้สรุปและเรียบเรียงเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 78.38 และเลือกลงผู้ดำเนินการเสวนาเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 74.32 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม

4.12 บทความที่สรุปเนื้อหาการประชุม/สัมมนา/อภิปราย โดยมีชื่อการประชุมปรากฏในเนื้อหาของบทความ

4.12.1 รายการหลัก บรรณารักษ์เลือกลงผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลักมากที่สุด เท่ากันกับชื่อเรื่อง คิดเป็นร้อยละ 37.84 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อการประชุมเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 24.32 โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.12.2 รายการเพิ่ม บรรณารักษ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 63.51 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อการประชุมเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 48.65 และเลือกลงผู้แต่งคนที่ 2 เป็นต้นไป (กรณีที่ยังผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก) เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 36.49 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณารักษ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม

4.13 บทความที่เขียนภายใต้ชื่อคอลัมน์

4.13.1 รายการหลัก บรรณาธิการ์เลือกลงผู้แต่งเป็นรายการหลักมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 79.73 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 16.22 และเลือกลงชื่อคอลัมน์เป็นรายการหลัก คิดเป็นร้อยละ 4.05 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณาธิการ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการหลัก

4.13.2 รายการเพิ่ม บรรณาธิการ์เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการเพิ่มมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 83.78 รองลงมา คือ เลือกลงชื่อคอลัมน์เป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 56.76 และเลือกลงผู้แต่งเป็นรายการเพิ่ม คิดเป็นร้อยละ 17.57 ตามลำดับ โดยกลุ่มห้องสมุดที่บรรณาธิการ์สังกัด และประสบการณ์ไม่มีความสัมพันธ์ต่อความคิดเห็นในการเลือกรายการเพิ่ม

4.14 การลงรายการชื่อวารสารที่มีสองภาษา (ชื่อเทียบเคียง) พบว่า บรรณาธิการ์เลือกลงรายการชื่อวารสารภาษาไทยและชื่อเทียบเคียงมากที่สุด คิดเป็น ร้อยละ 75.68 รองลงมาเลือกลงรายการชื่อวารสารภาษาไทยเท่านั้น คิดเป็นร้อยละ 24.32

4.15 การลงรายการปีที่ ฉบับที่ พบว่า บรรณาธิการ์เลือกลงรูปแบบที่ 3 (25, 5) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมาเลือกลงรูปแบบที่ 1 (ปีที่ 25, ฉบับที่ 5) คิดเป็นร้อยละ 41.89 และเลือกลงรูปแบบที่ 2 (ป. 25, จ. 5) คิดเป็นร้อยละ 6.76 ตามลำดับ

4.16 การลงรายการปีที่ ฉบับที่ กรณีที่ปรากฏแต่ฉบับที่หรือเล่มที่ พบว่า บรรณาธิการ์เลือกลงรูปแบบที่ 1 (ฉบับที่ 25) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.11 รองลงมาเลือกลงในรูปแบบที่ 2 (จ. 25) คิดเป็นร้อยละ 28.38 และเลือกลงในรูปแบบที่ 3 (25) คิดเป็นร้อยละ 13.51 ตามลำดับ

4.17 การลงรายการปีที่ ฉบับที่ กรณีที่ไม่ระบุฉบับที่หรือเล่มที่ ปรากฏแต่ปีที่ พบว่า บรรณาธิการ์เลือกลงรูปแบบที่ 1 (ปีที่ 9) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.81 รองลงมาเลือกลงในรูปแบบที่ 3 (9) คิดเป็นร้อยละ 22.97 และเลือกลงในรูปแบบที่ 2 (ป. 9) คิดเป็นร้อยละ 16.22 ตามลำดับ

4.18 การลงรายการวัน เดือน ปีของวารสาร พบว่า บรรณาธิการ์เลือกลงรูปแบบที่ 2 (ม.ค. 2554) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 58.11 รองลงมาเลือกลงในรูปแบบที่ 3 (ม.ค.-

54) คิดเป็นร้อยละ 22.97 และเลือกกลงในรูปแบบที่ 1 (มกราคม 2554) คิดเป็นร้อยละ 18.92 ตามลำดับ

4.19 การลงรายการเลขหน้าของบทความ พบว่า บรรณารักษ์เลือกลงรายการเลขหน้าของบทความตามปรากฏมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.89 รองลงมา คือ เลือกลงเฉพาะหน้าแรกถึงหน้าสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 8.11

4.20 การลงรายการภาพประกอบ พบว่า บรรณารักษ์เห็นด้วยกับการลงรายการภาพประกอบ คิดเป็นร้อยละ 71.62 และไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 28.38

4.21 การลงรายการหมายเหตุ พบว่า บรรณารักษ์เลือกลงรายการหมายเหตุทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 70.27 รองลงมา คือ หมายเหตุเกี่ยวกับภาษา คิดเป็นร้อยละ 56.76 หมายเหตุสาระสังเขป/เนื้อหาสรุปย่อ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และหมายเหตุบทคัดย่อ คิดเป็นร้อยละ 47.30 ตามลำดับ

4.22 การกำหนดหัวเรื่องที่ไม่ปรากฏในกลุ่มมือ หรือคำศัพท์ไม่ควบคุม (Tag 653) พบว่า บรรณารักษ์เห็นด้วยกับการกำหนดหัวเรื่องที่ไม่ปรากฏในกลุ่มมือหรือคำศัพท์ไม่ควบคุม (Tag 653) คิดเป็นร้อยละ 86.49 และไม่เห็นด้วย คิดเป็นร้อยละ 13.51

5. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร

บรรณารักษ์ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร จำนวน 21 คน โดยเรียงตามลำดับความถี่ของข้อเสนอแนะดังนี้

5.1 มาตรฐาน/หลักเกณฑ์ในการลงรายการ (จำนวน 7 คน) ห้องสมุดแต่ละแห่งมีการเลือกลงรายการตามข้อตกลงเฉพาะของตนเองทำให้การลงรายการแตกต่างกันและไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นจึงควรมีการจัดทำหลักเกณฑ์การลงรายการบรรณนิวารสารร่วมกันเพื่อทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน และประโยชน์ในการสืบค้นของผู้ใช้บริการให้มากที่สุด

5.2 การกำหนดหัวเรื่อง (จำนวน 7 คน) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนควรมีความร่วมมือในการกำหนดหัวเรื่องอย่างชัดเจนและอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างมาตรฐานในการกำหนดหัวเรื่องร่วมกัน นอกจากนี้ควรใช้คำสำคัญ (keyword) ในการกำหนดหัวเรื่องด้วย เพราะมีคำใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่หัวเรื่องในกลุ่มมือไม่ทันสมัยมีหัวเรื่องเฉพาะสาขาวิชาน้อย ไม่เฉพาะเจาะจง และตรงกับความต้องการ เนื่องจาก

วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัย จึงอาจมีหัวเรื่องที่ทันสมัยกว่าที่ปรากฏในคู่มือหัวเรื่อง ดังนั้นจึงควรกำหนดคำสำคัญ (keyword) ให้ครอบคลุมมากที่สุด เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้ในการสืบค้นและเข้าถึงบทความได้สะดวกรวดเร็วมากที่สุด

5.3 ความร่วมมือในการจัดทำบรรณนิวารสารร่วมกัน (จำนวน 6 คน) ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนควรมีความร่วมมือในการจัดทำบรรณนิวารสารร่วมกัน เพื่อลดภาระงานของบรรณารักษ์ และช่วยให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงข้อมูลบทความใหม่ ๆ ได้รวดเร็วและทันตามความต้องการ เพราะสามารถนำตัวเล่มวารสารขึ้นชั้นบริการทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ รวมทั้งบรรณารักษ์มีเวลามากขึ้นทำให้ได้เนื้องานที่มากขึ้น นอกจากนี้ห้องสมุดแต่ละแห่งไม่ให้ความสำคัญกับงานบรรณนิวารสาร ไม่มีการกำหนดผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน แต่ไปแฝงอยู่กับงานอื่น ๆ

5.4 ปัญหาอื่น ๆ (จำนวน 1 คน) วารสารภาษาไทยมีการเปลี่ยนชื่อย่อ และวารสารบางรายชื่อในเล่มเดียวกันหน้าปกกับหลังปกจะสลับกันคนละครึ่งเล่ม แต่หน้าซ้ำกัน เช่น วารสารส่งเสริมเทคโนโลยี เป็นต้น

การอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดทำและการลงรายการบรรณนิวารสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล จำแนกเป็นข้อได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร
2. ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณนิวารสารภาษาไทย
4. เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร จำแนกตามสังกัดกลุ่มห้องสมุด และประสบการณ์ในการจัดทำบรรณนิวารสาร
5. เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณนิวารสารภาษาไทย จำแนกตามสังกัดกลุ่มห้องสมุด และประสบการณ์ในการจัดทำบรรณนิวารสาร

สภาพการดำเนินงานจัดทำวรรณีวารสาร

การศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดทำวรรณีวารสาร พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ มีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำวรรณีวารสาร และวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ซึ่งเห็นได้ว่า บรรณารักษ์ไม่ได้รับผิดชอบการจัดทำวรรณีวารสาร โดยตรง แต่ต้องรับผิดชอบงาน ด้านอื่น ๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรชา ภูสามารถ (2546) ที่พบว่า บุคลากรที่ รับผิดชอบการจัดทำวรรณีวารสารไม่มีเวลาเต็มที่ในการจัดทำวรรณีวารสาร อาจ เนื่องมาจากบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ และไม่ได้รับผิดชอบในการจัดทำวรรณีวารสาร โดยตรง แต่ต้องรับผิดชอบงานด้านอื่น ๆ ด้วย

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เรียนรู้การลงรายการบรรณานุกรมจากการเรียนรู้ใน หน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริงาม แผลงชีพ (2551) ที่พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการเรียนรู้การลงรายการบรรณานุกรมจากการ เรียนรู้ในหน่วยงานที่ปฏิบัติงานอยู่มากที่สุด รองลงมาศึกษาด้วยตนเองจากคู่มือการลง รายการ AACR2 และศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี/ปริญญาโท ตามลำดับ ซึ่ง แตกต่างจากผลการวิจัยของ สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล (2543) ที่พบว่า บรรณารักษ์ที่ รับผิดชอบในการลงรายการรายงานการประชุมวิชาการภาษาไทยศึกษารายการ ด้วยตนเองจากคู่มือการลงรายการแบบ AACR2 มากที่สุด รองลงมา เรียนรู้จากหน่วย งานที่ปฏิบัติอยู่ และเรียนรู้จากการศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี/ปริญญาโท ตามลำดับ

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกวารสาร ภาษาไทยมาจัดทำวรรณีวารสาร โดยเลือกทำบางชื่อเรื่องที่สอดคล้องกับการเรียนการ สอนฉบับปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรชา ภูสามารถ (2546) ที่พบว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่จัดทำวรรณีวารสารจากวารสารภาษาไทย บางชื่อเรื่องที่สอดคล้องกับการเรียนการสอนและทำปีล่าสุดก่อน อาจเนื่องมาจาก บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดทำวรรณีวารสารมีจำนวนไม่เพียงพอ มีภาระงานมาก และ จำนวนบทความวารสารมีปริมาณมากเกินไป จึงทำให้จัดทำวรรณีวารสารไม่ทัน ดังนั้น บรรณารักษ์จึงจำเป็นต้องคัดเลือกทำวารสารฉบับปัจจุบันบางชื่อ โดยพิจารณาจาก วารสารที่มีเนื้อหาสาระทางวิชาการ และสอดคล้องกับการเรียนการสอน

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ไม่ให้ความสำคัญกับการคัดเลือกวารสารภาษาอังกฤษมาจัดทำบรรณานุกรมวารสาร อย่างไรก็ตามห้องสมุดบางแห่งยังให้ความสำคัญกับการจัดทำบรรณานุกรมวารสารภาษาอังกฤษ โดยเลือกทำวารสารฉบับปีปัจจุบันบางชื่อ อาจเนื่องมาจากจำนวนบทความวารสารมีปริมาณมากเกินไป และบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดทำบรรณานุกรมวารสารมีจำนวนไม่เพียงพอ และมีภาระงานมาก จึงทำให้จัดทำบรรณานุกรมวารสารไม่ทัน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องคัดเลือกวารสารมาจัดทำบรรณานุกรมวารสาร โดยคัดเลือกวารสารภาษาไทยมาจัดทำบรรณานุกรมวารสารก่อน เนื่องจากมีปริมาณความต้องการใช้มากกว่าวารสารภาษาอังกฤษ และปัจจุบันบทความวารสารภาษาอังกฤษมีการผลิตในรูปแบบออนไลน์มากขึ้น ทำให้ผู้ใช้สามารถสืบค้นได้โดยตรง

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกใช้คู่มือในการลงรายการบรรณานุกรมฉบับภาษาไทยมากกว่าภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริงาม แผลงชีพ (2551) ที่พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกใช้หนังสือหลักเกณฑ์การลงรายการ AACR2 ฉบับภาษาไทยมากกว่าฉบับภาษาอังกฤษ ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ กัญญา โชควัฒน์วิกุล (2536) ที่พบว่า ห้องสมุดเลือกใช้ AACR2 ฉบับภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาคือ หลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 (AACR2) สำหรับหนังสือวิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง โดยกมลารุ่งอุทัย และคนอื่น ๆ (2537)

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกใช้คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่จัดทำขึ้น โดยคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศศิวิมล ถาวรกิจ (2541) และนิรชา ภูสามารถ (2546) ที่พบว่า คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้มากที่สุด คือ หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทยของคณะอนุกรรมการกลุ่มวิเคราะห์เลขหมู่และทำบัตรรายการห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรมวารสาร

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรมวารสารสามารถอภิปรายผลแยกเป็นรายด้าน ดังนี้

ค่านบุคลากรงานบรรณารักษณีสาน พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาเต็มที่ในการจัดทำบรรณารักษณีสาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรชา ภูสามารถ (2546) ที่พบว่า บุคลากรที่รับผิดชอบการจัดทำบรรณารักษณีสานไม่มีเวลาเต็มที่ในการจัดทำบรรณารักษณีสาน อาจเนื่องมาจากมาจากบุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอและไม่ได้รับฝึคชอบในการจัดทำบรรณารักษณีสาน โดยตรง แต่ต้องรับฝึคชอบงานด้านอื่น ๆ ด้วย จึงไม่มีเวลาเต็มที่ในการจัดทำบรรณารักษณีสาน

ปัญหาพื้นฐานข้อมูลและคู่มือการปฏิบัติงานบรรณารักษณีสาน พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ประสบปัญหาหัวเรื่องในคู่มือมีไม่ตรงกับความต้องการ และคู่มือในการกำหนดหัวเรื่องที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมศรี กาหิย (2537) ศิริเพ็ญ ดวงเกตุ (2539) และศศิวิมล ถาวรกิจ (2541) ที่พบว่า ศัพท์บรรณารักษณีสานที่ปรากฏในคู่มือภาษาไทยมีไม่เพียงพอ และไม่ตรงกับความต้องการ อาจเนื่องมาจากคู่มือการให้หัวเรื่องที่บรรณารักษ์ส่วนใหญ่ใช้มีหัวเรื่องเฉพาะสาขาวิชาน้อย หัวเรื่องกว้าง และไม่เฉพาะเจาะจง ทำให้บรรณารักษ์ประสบปัญหาในการให้หัวเรื่องที่ตรงกับเนื้อหาของทรัพยากรสารสนเทศ

ปัญหาด้านนโยบายการจัดทำบรรณารักษณีสานร่วมกัน พบว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาส่วนใหญ่ประสบปัญหาขาดความร่วมมือในการจัดทำบรรณารักษณีสานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิรชา ภูสามารถ (2546) ที่พบว่า ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชนส่วนใหญ่เห็นด้วยเป็นอย่างมากในการที่จะร่วมมือกันจัดทำบรรณารักษณีสานภาษาไทย และควรมีการจัดทำคู่มือในการลงรายการร่วมกัน เพื่อต้องการให้ห้องสมุดทุกแห่งที่ได้จัดทำบรรณารักษณีสานร่วมกันมีแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นแนวทางเดียวกัน และใช้คู่มือฉบับเดียวกันเพื่อความถูกต้องและเป็นระบบมากขึ้น

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณารักษณีสานภาษาไทย

1. บทความที่เขียน โดยผู้แต่งมากกว่า 1 คน

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่องเทียบเคียง และผู้แต่งทั้งหมด ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของคู่มือการลงรายการบรรณารักษณีสานภาษาไทย

ที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.6C2. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า กรณีงานที่
 รับผิดชอบร่วมกันระหว่างบุคคลหรือองค์กรมากกว่า 3 ราย และความรับผิดชอบไม่ได้
 เป็นบุคคลหรือองค์กรรายที่หนึ่ง รายที่สอง หรือรายที่สาม ให้ลงรายการหลักภายใต้
 ชื่อเรื่อง และทำรายการเพิ่มให้กับบุคคลหรือองค์กรชื่อแรก ส่วนคู่มือการลงรายการ
 วรรณกรรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า กรณีบทความที่เขียนโดยผู้แต่ง
 มากกว่า 1 คน ให้ลงผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับผู้แต่งคนที่ 2
 เป็นต้นไป และชื่อเรื่อง

2. บทความที่ไม่มีผู้แต่ง

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำ
 รายการเพิ่มให้กับกองบรรณาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์
 การลงรายการของคู่มือการลงรายการวรรณกรรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎ
 ข้อ 21.5A. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า กรณีผลงานนั้นไม่ทราบชื่อผู้แต่ง/หรือไม่
 แน่ใจว่าเป็นผลงานของคน ๆ นั้น/หรือเป็นผลงานที่ออกโดยองค์กรที่ไม่มีชื่อปรากฏอยู่
 ให้ลงรายการหลักภายใต้ชื่อเรื่อง และถ้าผลงานนั้นถูกกล่าวอ้างในตัวเล่มหรือในแหล่ง
 อ้างอิงว่าเป็นผลงานของบุคคลหรือองค์กร 1 รายหรือมากกว่านั้นจะทำรายการเพิ่ม
 ให้กับบุคคลหรือองค์กรนั้นด้วย ส่วนคู่มือการลงรายการวรรณกรรมภาษาไทยที่
 เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า กรณีบทความที่ไม่มีผู้แต่งจะลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักและทำ
 รายการเพิ่มให้กับกองบรรณาธิการหรือคณะบุคคล

3. บทความที่เป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 1 คน

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงผู้วิจัย (ผู้แต่ง) เป็นรายการหลักมากที่สุด และทำ
 รายการเพิ่มให้กับผู้แปล ชื่อเรื่องเทียบเคียง และชื่อเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์
 AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของคู่มือการลงรายการวรรณกรรมภาษาไทย
 ที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.14A. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า กรณีที่เป็นผลงาน
 แปลให้ลงรายการหลักด้วยภายใต้ส่วนนำที่เหมาะสมกับผลงานเดิม และทำรายการเพิ่ม
 ให้กับผู้แปลถ้าเห็นว่าเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในกฎ 21.30K1. ส่วนคู่มือการลงรายการ
 วรรณกรรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า กรณีบทความที่เป็นงานแปล และมี

ชื่อผู้แต่ง 1 คน จะลงชื่อผู้แต่งเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่อง และผู้แปล

4. บทความที่เป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 2 คน

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงผู้วิจัย (ผู้แต่ง) คนแรกเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่องเทียบเคียง ผู้แปล ชื่อเรื่อง และผู้วิจัย (ผู้แต่ง) คนที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.14A ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุว่า กรณีที่เป็นผลงานแปล ให้ลงรายการหลักด้วยภายใต้ส่วนนำที่เหมาะสมกับผลงานเดิม และทำรายการเพิ่มให้กับผู้แปล ถ้าเห็นว่าเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในกฎ 21.30K1. และกฎข้อ 21.6C1. กรณีงานที่รับผิดชอบร่วมกันระหว่างบุคคล/หรือองค์กร 2 หรือ 3 ราย และไม่ได้ระบุว่าบุคคลหรือองค์กรใดที่เป็นผู้รับผิดชอบสำคัญ ให้ลงรายการหลักด้วยชื่อบุคคล/องค์กรชื่อแรก และทำรายการเพิ่มให้กับบุคคลหรือองค์กรที่เหลือ ส่วนกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุว่า กรณีบทความที่เป็นงานแปลและมีชื่อผู้แต่ง 2 คนให้ลงผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับผู้แต่งคนที่ 2 เป็นต้นไป ชื่อเรื่อง และผู้แปล

5. บทความที่เป็นงานแปลมีชื่อผู้แปล ไม่มีชื่อผู้แต่งเดิม

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่องเทียบเคียง และผู้แปลและเรียบเรียง ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.14A. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุว่า กรณีที่เป็นผลงานแปลให้ลงรายการหลักภายใต้ส่วนนำที่เหมาะสมกับผลงานเดิม และทำรายการเพิ่มให้กับผู้แปล ถ้าเห็นว่าเหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในกฎ 21.30K1. และกฎข้อ 21.5A. กรณีผลงานนั้นไม่ทราบชื่อผู้แต่ง/หรือไม่แน่ใจว่าเป็นผลงานของคน ๆ นั้น/หรือเป็นผลงานที่ออกโดยองค์กรที่ไม่มีชื่อปรากฏอยู่ให้ลงรายการหลักภายใต้ชื่อเรื่อง และถ้าผลงานนั้นถูกกล่าวอ้างในตัวเองหรือในแหล่งอ้างอิงว่าเป็นผลงานของบุคคล/หรือองค์กร 1 ราย หรือมากกว่านั้นจะทำรายการเพิ่มให้กับบุคคลหรือองค์กรนั้นด้วย ส่วนกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุว่า กรณีบทความที่เป็นงานแปลมีชื่อ

ผู้แปลไม่มีชื่อผู้แต่งเดิมให้ลงรายการภายใต้ส่วนนำที่เหมาะสมกับผลงานเดิม และทำรายการเพิ่มให้กับผู้แปล

6. บทความที่เป็นงานรวบรวม

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่องเทียบเคียง และผู้รวบรวม ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.7B. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า กรณีที่เป็นรวมผลงานและมีชื่อเรื่องรวมให้ลงรายการหลักภายใต้ชื่อเรื่องรวมของผลงานนั้น และทำรายการเพิ่มให้กับผู้รวบรวม/บรรณาธิการที่มีชื่อปรากฏเด่นชัดถ้ามีไม่เกิน 3 คน ในกรณีที่ผู้รวบรวม/บรรณาธิการมีชื่อปรากฏเด่นชัดมากกว่า 3 คน จะทำรายการเพิ่มให้กับผู้รวบรวม/บรรณาธิการที่สำคัญหรือผู้ที่มีชื่อเป็นคนแรก ส่วนกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า กรณีบทความที่เป็นงานรวบรวมให้ลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับผู้รวบรวม/ผู้เรียบเรียง/บรรณาธิการ ฯลฯ

7. บทความที่เป็นบทสัมภาษณ์

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงผู้ให้สัมภาษณ์เป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับผู้สัมภาษณ์ และชื่อเรื่อง ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.25A. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า กรณีรายงานที่มีขอบเขตที่เป็นสาระสำคัญเฉพาะถ้อยคำของบุคคลที่ถูกสัมภาษณ์หรือผู้ที่ร่วมในการ โต้ตอบ (นอกเหนือจากผู้รายงาน) ให้ลงรายการหลักภายใต้ชื่อผู้ที่มีส่วนร่วมคนสำคัญที่มีชื่อเป็นคนแรกที่ปรากฏในแหล่งสำคัญของข้อมูลของสิ่งพิมพ์ที่นำมาทำรายการ หรือลงรายการหลักภายใต้ชื่อเรื่องตามคำแนะนำในกฎ 21.6 และให้ทำรายการเพิ่มให้กับผู้รายงานถ้ามีชื่อปรากฏเด่นชัดในสิ่งพิมพ์ ส่วนกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า กรณีบทความที่เป็นบทสัมภาษณ์ให้ลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับผู้สัมภาษณ์

8. บทความที่เป็นงานวิจารณ์/แนะนำหนังสือ

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงผู้วิจารณ์เป็นรายการหลักมากที่สุด และทำ

รายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่อง และชื่อหนังสือที่ถูกวิจารณ์ ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.13B1. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุว่า กรณีผลงานที่มีบทวิจารณ์ ถ้าในแหล่งสำคัญของข้อมูลของสิ่งพิมพ์ที่นำมาทำรายการเสนอเนื้อหาในลักษณะที่เป็นการวิจารณ์ให้ลงรายการไปตามนั้น (ดูกฎ 21.1-21.7) และทำรายการเพิ่มภายใต้ส่วนนำของงานที่ได้รับการวิจารณ์นั้นตามความเหมาะสม ส่วนกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุว่า กรณีบทความที่เป็นงานวิจารณ์/แนะนำหนังสือให้ลงผู้วิจารณ์/แนะนำหนังสือเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับผู้แต่งและชื่อหนังสือ (ในกรณีชื่อเรื่องไม่ใช่ชื่อหนังสือ)

9. บทความที่สรุปเนื้อหาการประชุม/สัมมนา/อภิปราย โดยมีชื่อการประชุมปรากฏในชื่อบทความ

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงชื่อการประชุม/เสวนาเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่อง ผู้สรุปและเรียบเรียง และผู้ดำเนินการเสวนา ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 แต่แตกต่างจากหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.1B2d. และ 21.7A. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุว่า กรณีรายงานการประชุมหรือเอกสารที่รวบรวมจากการประชุมที่มีชื่อการประชุมปรากฏเด่นชัดจะลงรายการหลักภายใต้ชื่อการประชุม และทำรายการเพิ่มให้กับผู้จัดประชุม บรรณาธิการ ผู้รวบรวม ฯลฯ ตามความเหมาะสม ส่วนกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุว่า กรณีบทความที่สรุปเนื้อหาการประชุม/สัมมนา/อภิปราย โดยมีชื่อการประชุมปรากฏในชื่อบทความให้ลงชื่อการประชุมเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อผู้สรุป และชื่อเรื่อง

10. บทความที่สรุปเนื้อหาการประชุม/สัมมนา/อภิปราย โดยมีชื่อการประชุมปรากฏในเนื้อหาของบทความ

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่อง ชื่อการประชุม และ ผู้แต่งคนที่ 2 เป็นต้นไป ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 21.5A ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุว่า

กรณีรายงานหรือเอกสารที่รวบรวมจากการประชุมที่ไม่มีชื่อการประชุมจะลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก และกฎข้อ 21.30D1. ระบุไว้ว่า จะทำรายการเพิ่มให้กับผู้จัดประชุม บรรณาธิการ ผู้รวบรวม ตามความเหมาะสม ส่วนคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า กรณีบทความที่สรุปเนื้อหาการประชุม/สัมมนา/อภิปราย โดยมีชื่อการประชุมปรากฏในเนื้อหาของบทความให้ลงชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก และทำรายการเพิ่มให้กับผู้สรุป และชื่อการประชุม

11. บทความที่เขียนภายใต้ชื่อคอลัมน์

บรรณาธิการส่วนใหญ่เลือกลงผู้แต่งเป็นรายการหลักมากที่สุด และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อเรื่อง และชื่อคอลัมน์ ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์การลงรายการของคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า กรณีบทความที่เขียนภายใต้ชื่อคอลัมน์ให้ลงรายการหลักด้วยชื่อที่เหมาะสม (ชื่อเรื่อง) และทำรายการเพิ่มให้กับชื่อคอลัมน์

12. การลงรายการชื่อวารสารที่มีสองภาษา (ชื่อเทียบเคียง)

บรรณาธิการส่วนใหญ่เลือกลงรายการชื่อวารสารภาษาไทยและชื่อเทียบเคียงมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 แต่แตกต่างจากหลักเกณฑ์การลงรายการของคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 12.1D ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า ชื่อวารสารให้ลงชื่อเรื่องเทียบเคียงตามคำแนะนำในกฎ 1.1D ส่วนคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า วารสารที่มีชื่อสองภาษาให้ลงรายการชื่อวารสารภาษาไทย

13. การลงรายการปีที่ ฉบับที่

บรรณาธิการส่วนใหญ่เลือกลงรูปแบบที่ 3 (25, 5) มากที่สุด ซึ่งแตกต่างจากหลักเกณฑ์ AACR2 แต่สอดคล้องกับหลักเกณฑ์การลงรายการของคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 12.3C4. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า ถ้ามีการระบุลำดับโดยใช้ทั้งหมายเลขลำดับ ฯลฯ และการระบุวันเดือนปี ให้ลงรายการโดยใช้เลขลำดับ ไว้หน้าการระบุวันเดือนปี เช่น ปีที่ 7, ฉบับที่ 10 (ต.ค. 2524) เป็นต้น ส่วนคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า ให้

ลงหมายเลขปีที่ต่อจากชื่อวารสาร ตามด้วยเครื่องหมายจุลภาค (.) และตามด้วยหมายเลขฉบับที่ หรือเล่มที่ของวารสาร เช่น 7, 10 (ต.ค. 2524) เป็นต้น

14. การลงรายการปีที่ ฉบับที่ กรณีที่ปรากฏแต่ฉบับที่หรือเล่มที่

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงรูปแบบที่ 1 (ฉบับที่ 25) มากที่สุดซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 12.3C4. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า ถ้ามีการระบุลำดับโดยใช้ทั้งหมายเลขลำดับ ฯลฯ และการระบุวันเดือนปีให้ลงรายการโดยใช้เลขลำดับไว้หน้าการระบุวันเดือนปี เช่น ปีที่ 7, ฉบับที่ 10 (ต.ค. 2524) เป็นต้น ส่วนคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า ให้ลงคำว่า ฉบับที่หรือเล่มที่นำหน้าหมายเลขฉบับหรือเล่ม

15. การลงรายการปีที่ ฉบับที่ กรณีที่ไม่ระบุฉบับที่หรือเล่มที่ ปรากฏแต่ปีที่

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงรูปแบบที่ 1 (ปีที่ 9) มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 12.3C4. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า ถ้ามีการระบุลำดับโดยใช้ทั้งหมายเลขลำดับ ฯลฯ และการระบุวันเดือนปีให้ลงรายการโดยใช้เลขลำดับไว้หน้าการระบุวันเดือนปี เช่น ปีที่ 7, ฉบับที่ 10 (ต.ค. 2524) เป็นต้น ส่วนคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่าให้ลงคำว่าปีที่นำหน้าหมายเลขปีที่

16. การลงรายการวัน เดือน ปีของวารสาร

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงรูปแบบที่ 2 (ม.ค. 2554) มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 12.3C1. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า ให้ลงรายการโดยใช้คำตามที่ใช้ในสิ่งพิมพ์นั้น ให้ใช้คำย่อตามภาคผนวก B ใช้ตัวเลขตามภาคผนวก C ส่วนคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า ให้ลงอักษรย่อของเดือน และตัวเลขเต็มของปี

17. การลงรายการเลขหน้าของบทความ

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงรายการเลขหน้าของบทความตามปรากฏมาก

ที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการวรรณกรรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า ให้ลงเลขตั้งแต่หน้าเริ่มโดยใช้เครื่องหมายจุลภาค (,) คั่น และลงเลขหน้าต่อจนกว่าจะถึงหน้าที่จบบทความ

18. การลงรายการภาพประกอบ

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการลงรายการภาพประกอบ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการวรรณกรรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 12.5C1. ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่า ให้ลงรายละเอียดทางกายภาพอื่น ๆ ที่เหมาะสมกับสิ่งพิมพ์ต่อเนื่องตามคำแนะนำในกฎย่อย .5C ในบทที่เกี่ยวกับประเภทวัสดุที่เป็นสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ส่วนกลุ่มการลงรายการวรรณกรรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่า ให้ลงรายละเอียดอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับลักษณะรูปร่างของสิ่งพิมพ์ เช่น ตาราง แผนที่ แผนภูมิ ภาพประกอบ เป็นต้น

19. การลงรายการหมายเหตุ

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เลือกลงรายการหมายเหตุ ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์ AACR2 และหลักเกณฑ์การลงรายการของกลุ่มการลงรายการวรรณกรรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยกฎข้อ 12.7 ของหลักเกณฑ์ AACR2 ระบุไว้ว่าในการลงรายการหมายเหตุให้ปฏิบัติตามคำแนะนำในกฎ 1.7A. ส่วนกลุ่มการลงรายการวรรณกรรมวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ ระบุไว้ว่าให้ลงรายการหมายเหตุทั่วไป หมายเหตุพร้อมด้วยหมายเหตุสารบัญที่มีรูปแบบ หมายเหตุสรุป และหมายเหตุภาษา

20. การกำหนดหัวเรื่องที่ไม่ปรากฏในกลุ่มมือ หรือคำศัพท์ไม่ควบคุม (Tag 653)

บรรณารักษ์ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการกำหนดด้วยคำศัพท์ควบคุม และคำศัพท์ไม่ควบคุม (Tag 653) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Muddamalle (1998) ผลการวิจัยพบว่า การสืบค้นสารสนเทศโดยใช้ศัพท์ควบคุมจะได้ผลในขีดจำกัด แต่ถ้าใช้ 2 วิธีคือ ใช้ทั้งศัพท์อิสระและศัพท์ควบคุมจะทำให้การสืบค้นสารสนเทศมีประสิทธิภาพ และช่วยลดเวลาในการสืบค้นทรัพยากรสารสนเทศหลายประเภทเข้าด้วยกัน ซึ่งแตกต่างจากผลการวิจัยของ ศศิวิมล ถาวรกิจ (2541) ที่พบว่า บรรณารักษ์ส่วนใหญ่จะกำหนดศัพท์ควบคุมเพื่อใช้ในการสืบค้นมากกว่าศัพท์อิสระ เนื่องจากศัพท์ควบคุมเป็นศัพท์วรรณคดีที่กำหนดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ เพื่อความเที่ยงตรงในการจัดทำวรรณคดี ซึ่งเมื่อใช้ค้น

สารสนเทศแล้วจะได้สารสนเทศเฉพาะเรื่องที่ตรงกับความต้องการ ไม่มีเรื่องอื่นปะปนอยู่

เปรียบเทียบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร จำแนกตามสังกัดกลุ่มห้องสมุด และประสิทธิภาพในการจัดทำบรรณนิวารสาร

บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิวารสารที่สังกัดกลุ่มห้องสมุด และประสิทธิภาพในการจัดทำบรรณนิวารสารต่างกันจะมีปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสารแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดต่างกันประสบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสารแตกต่างกัน แต่บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิวารสารที่มีประสิทธิภาพในการจัดทำบรรณนิวารสารต่างกันประสบปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสารไม่แตกต่างกัน

เปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณนิวารสารภาษาไทย จำแนกตาม สังกัดกลุ่มห้องสมุด และประสิทธิภาพในการจัดทำบรรณนิวารสาร

บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิวารสารที่สังกัดกลุ่มห้องสมุด และประสิทธิภาพในการจัดทำบรรณนิวารสารต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณนิวารสารภาษาไทยแตกต่างกัน จากผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์มีความคิดเห็นในการลงรายการต่างกัน ดังนี้

1. การเลือกรายการหลัก

1.1 บทความเป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 1 คน บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิวารสารที่มีประสิทธิภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกรายการหลักแตกต่างกัน

1.2 บทความเป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 2 คน บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิวารสารที่มีประสิทธิภาพต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกรายการหลักแตกต่างกัน

2. การเลือกรายการเพิ่ม

2.1 บทความที่เขียนโดยผู้แต่งมากกว่า 1 คน บรรณาธิการที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมที่สังกัดกลุ่มห้องสมุด และประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกรายการเพิ่มเติมแตกต่างกัน

2.2 บทความที่ไม่มีผู้แต่ง บรรณาธิการที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกรายการเพิ่มเติมแตกต่างกัน

2.3 บทความที่เป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 1 คน บรรณาธิการที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกรายการเพิ่มเติมแตกต่างกัน

2.4 บทความที่เป็นงานแปล และมีชื่อผู้แต่ง 2 คน บรรณาธิการที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณานุกรมที่มีประสบการณ์ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกรายการเพิ่มเติมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานจัดทำและการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

1.1 ด้านการจัดทำบรรณานุกรม

ผลการวิจัยพบว่า บรรณาธิการประสบปัญหาจำนวนบทความวารสารมีปริมาณมากเกินไปทำให้จัดทำบรรณานุกรมไม่ทัน และการเลือกลงรายการตามข้อตกลงเฉพาะของแต่ละห้องสมุดทำให้ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ดังนั้นจึงควรมีการจัดทำคู่มือการลงรายการบรรณานุกรมร่วมกันระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน เพื่อให้ห้องสมุดแต่ละแห่งมีมาตรฐานเดียวกันในการจัดทำบรรณานุกรม นอกจากนี้ยังเป็นประโยชน์ด้านความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ทำให้การจัดทำบรรณานุกรมมีประสิทธิภาพ รวดเร็วทันต่อความต้องการของ

ผู้ใช้บริการ ลดความซ้ำซ้อน ประหยัดแรงงาน งบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบรรณารักษ์

1.2 ด้านบุคลากร

ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ประสบปัญหาปริมาณงานไม่เพียงพอ และมีภาระงานมากเกินไป ทำให้ไม่มีเวลาเต็มที่ในการจัดทำบรรณานุกรม ดังนั้นห้องสมุดจึงควรมีบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดทำบรรณานุกรมโดยตรง และแบ่งเวลาในการดำเนินงานจัดทำบรรณานุกรมให้ชัดเจน

1.3 ด้านฐานข้อมูลและคู่มือการปฏิบัติงานบรรณานุกรม

ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ประสบปัญหาหัวเรื่องที่มีอยู่ในคู่มือไม่ตรงกับความต้องการ และคู่มือในการกำหนดหัวเรื่องที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ดังนั้นในการกำหนดหัวเรื่องควรใช้ทั้งศัพท์ควบคุม และหัวเรื่องที่ไม่ปรากฏในคู่มือ หรือคำศัพท์ไม่ควบคุม (Tag 653) เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ตามความต้องการและง่ายในการสืบค้นข้อมูล

1.4 ด้านนโยบายการจัดทำบรรณานุกรมร่วมกัน

ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ประสบปัญหาห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาขาดความร่วมมือในการจัดทำบรรณานุกรมร่วมกัน ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญในการจัดทำบรรณานุกรมร่วมกันระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน ทำให้การปฏิบัติงานเป็นแนวทางเดียวกัน เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการจัดทำบรรณานุกรม และลดภาระงานของบรรณารักษ์ ซึ่งเป็นการประหยัดเวลา และประหยัดค่าใช้จ่าย

2. ข้อเสนอแนะต่อองค์กรวิชาชีพ

ผลการวิจัยพบว่า บรรณารักษ์ประสบปัญหาคู่มือการลงรายการบรรณานุกรม และคู่มือการกำหนดหัวเรื่องที่มีอยู่ไม่ทันสมัย ดังนั้นกลุ่มคณะทำงานที่รับผิดชอบในการจัดทำคู่มือดังกล่าวควรมีการปรับปรุงคู่มืออย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การศึกษาการลงรายการทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่น ๆ เช่น วารสาร
โสตทัศนวัสดุ ทรัพยากรสารสนเทศบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น
2. การศึกษาแนวทางการจัดทำบรรณนิวารสารภาษาไทยร่วมกันระหว่างห้องสมุด
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

ภาคผนวก
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม**เรื่อง**

การดำเนินงานจัดทำและการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาในการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสารภาษาไทย ตลอดจนศึกษาการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทยของบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำครรชนีวารสาร ซึ่งแบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 5 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสาร
- ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสาร
- ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทย
- ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสาร

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของบรรณารักษ์ผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย V หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของท่านและ/หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

1. ชื่อห้องสมุด.....
2. ตำแหน่งงาน
 - บรรณารักษ์ระดับหัวหน้างาน
 - บรรณารักษ์ระดับปฏิบัติการ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
3. ระดับการศึกษา
 - ปริญญาตรี สาขา.....มหาวิทยาลัย.....
 - ปริญญาโท สาขา.....มหาวิทยาลัย.....
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
4. ประสบการณ์ในการจัดทำบรรณานุกรม.....ปี
5. ขอบเขตความรับผิดชอบของท่าน
 - มีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำบรรณานุกรมเท่านั้น
 - มีหน้าที่รับผิดชอบจัดทำบรรณานุกรม และวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ประสบการณ์ในการเรียนรู้การลงรายการบรรณานุกรม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - เรียนรู้จากหน่วยงานที่ท่านปฏิบัติงานอยู่
 - ศึกษาด้วยตนเองจากคู่มือการลงรายการ AACR2
 - ศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาตรี/ปริญญาโท
 - ติดตามอ่านข้อมูลจากสื่อรูปแบบต่าง ๆ เช่น หนังสือ วารสาร เว็บไซต์ เป็นต้น
 - เข้าร่วมการฝึกอบรม/การประชุมเชิงปฏิบัติการซึ่งจัดโดยสถาบันต่าง ๆ
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 2 สภาพการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร

โปรดทำเครื่องหมาย V หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของท่านและ/หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

7. ท่านเลือกบทความลักษณะใดมาจัดทำบรรณนิวารสาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- บทความที่พิจารณาเห็นว่ามีความสำคัญทางด้านวิชาการ
- บทความที่เป็นรายงานสถิติ หรือการเปรียบเทียบทางสถิติในช่วงเวลาหนึ่ง
- บทวิจารณ์และแนะนำหนังสือ
- บทวิเคราะห์ข่าว
- ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ หรือบทวิจารณ์ซึ่งมีเนื้อหาสาระด้านวิชาการ
- ข้อคิดเห็นของบุคคลที่มีชื่อเสียง หรือเป็นที่รู้จักดีในวงการใดวงการหนึ่ง
- สัมภาษณ์บุคคล
- ชีวิตประวัติบุคคล
- รายงานผลการวิจัยและบทคัดย่อ
- รายงานประจำปี หรือแนะนำกิจการขององค์กร
- กฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ซึ่งมีการอธิบายตีความประกอบ
- กฎหมายและระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ที่คัดมาจากราชกิจจานุเบกษา
- ข่าวหรือกิจกรรมขององค์กร
- คอลัมน์ประเภทตอบปัญหาและไขข้อข้องใจ
- บทสรุปข่าวจากหนังสือพิมพ์ต่าง ๆ นำมารวบรวมลงในแต่ละฉบับ เช่น วารสารการประมงจะนำข่าวการประมงที่ลงในหนังสือพิมพ์มารวมไว้ในแต่ละฉบับ เป็นต้น
- สถิติ ตัวเลข หรือรายงานที่มีประจำเหมือนกันอยู่ทุกฉบับ
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. ท่านใช้หลักเกณฑ์ใดในการคัดเลือกวารสารภาษาไทยมาจัดทำบรรณานุกรมวารสาร
- ทำครบทุกข้อที่บอกรับ
 - ฉบับปีปัจจุบัน
 - ฉบับปีย้อนหลัง
 - ทำเฉพาะบางชื่อวารสารที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน
 - ฉบับปีปัจจุบัน
 - ฉบับปีย้อนหลัง
9. ท่านใช้หลักเกณฑ์ใดในการคัดเลือกวารสารภาษาอังกฤษมาจัดทำบรรณานุกรมวารสาร
- ทำครบทุกข้อที่บอกรับ
 - ฉบับปีปัจจุบัน
 - ฉบับปีย้อนหลัง
 - ทำเฉพาะบางชื่อวารสารที่สอดคล้องกับการเรียนการสอน
 - ฉบับปีปัจจุบัน
 - ฉบับปีย้อนหลัง
10. ท่านใช้คู่มือใดในการลงรายการบรรณานุกรมวารสาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 1988 Revision
 - Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 1988 Revision Amendments 1993
 - Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 1998 Revision
 - Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 2002 Revision 2003 Update
 - Anglo-American Cataloging Rules Second Edition 2002 Revision 2005 Update
 - การลงรายการบรรณานุกรมและการจัดทำสาระสังเขปของวารสารและหนังสือพิมพ์ โดยคณะกรรมการวางแผนพัฒนาห้องสมุดมหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2535)
 - หลักเกณฑ์การลงรายการแบบแองโกลอเมริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 (AACR2) สำหรับหนังสือ วิทยานิพนธ์ และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง โดยกมลารุ่งอุทัย และคนอื่นๆ (2537)
 - คู่มือการลงรายการบรรณานุกรม โดยคณะกรรมการฝ่ายวารสารและเอกสารบรรณารักษ์ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา (2538)

- [] การทำบัตรรายการหนังสือตามหลักเกณฑ์ AACR2 โดยสุภาพร คุณฎีพฤติพันธ์ (2540)
- [] การลงรายการสิ่งพิมพ์ตามกฎ เอ เอ ซี อาร์ 2 แก้ไขปรับปรุง (AACR2R) โดยรัตนาน ถำพูน (2540)
- [] การลงรายการหนังสือ และสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง ตามหลักเกณฑ์ AACR2, 1998 Revision โดยสุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ (2544)
- [] คู่มือการลงรายการบรรณานุกรมภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยคณะกรรมการเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายวารสารและเอกสาร (2544)
- [] คู่มือการลงรายการบรรณานุกรมที่ห้องสมุดจัดทำขึ้นใช้เองภายในหน่วยงาน
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

11. ท่านใช้คู่มือใดในการกำหนดหัวเรื่องภาษาไทย (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] คำภาษาอังกฤษที่ใช้กำกับหัวเรื่องภาษาไทย โดยคณะกรรมการกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
- [] ชื่อหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจ สำหรับการลงรายการสิ่งพิมพ์ภาษาไทย โดยคณะกรรมการกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
- [] พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
- [] ศัพท์แพทย์ไทย โดยคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- [] หัวเรื่องและวิธีกำหนดหัวเรื่องสำหรับวัสดุสารนิเทศภาษาไทยของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยฝ่ายวิเคราะห์วัสดุสารนิเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- [] หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย โดยคณะกรรมการกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา
- [] หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย โดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 3 ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร

โปรดทำเครื่องหมาย V หน้าข้อความที่ตรงกับระดับปัญหาของท่านเพียงช่องเดียว และ/หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

12. ในการจัดทำบรรณนิวารสาร ท่านประสบปัญหาต่อไปนี้ในระดับใด

รายการปัญหา		ระดับปัญหา				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านการจัดทำบรรณนิวารสาร						
1	ตัวเล่มของวารสารมาไม่ตรงเวลา					
2	บทความวารสารมีปริมาณมากเกินไปทำให้จัดทำบรรณนิวารสารไม่ทัน					
3	รายละเอียดของบทความมีไม่เพียงพอ/ครบถ้วน					
4	การทำรูปเล่มของวารสารขาดมาตรฐาน					
5	การเลือกลงรายการตามข้อตกลงเฉพาะของแต่ละห้องสมุดทำให้ไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน					
6	การลงรายการบรรณนิวารสารขาดมาตรฐาน					
ด้านบุคลากร						
1	บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ					
2	บุคลากรมีภาระงานมาก ทำให้ไม่มีเวลาเต็มที่ในการจัดทำบรรณนิวารสาร					
3	บุคลากรขาดความรู้ และความเชี่ยวชาญในเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชา เช่น วิศวกรรมศาสตร์ เป็นต้น					
4	บุคลากรมีประสบการณ์การเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดทำบรรณนิวารสารยังไม่เพียงพอ					
5	ห้องสมุดมีบุคลากรที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิวารสารหลายคน ทำให้การตัดสินใจเลือกและลงรายการอาจแตกต่างกัน และไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน					
6	การเปลี่ยนแปลงหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ทำให้เสียเวลาเรียนรู้งานใหม่					
7	บุคลากรขาดความชำนาญในภาษาต่างประเทศ					

8	บุคลากรขาดความชำนาญในการใช้ฐานข้อมูล กรณีวารสาร					
ด้านฐานข้อมูลและคู่มือการปฏิบัติงาน						
1	ขาดคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจนในการลงรายการ กรณีวารสาร					
2	คู่มือในการกำหนดหัวเรื่องที่มีอยู่ไม่ทันสมัย					
3	หัวเรื่องที่มีในคู่มือไม่ตรงกับความต้องการ					
4	เครื่องคอมพิวเตอร์มีจำนวนไม่เพียงพอกับบุคลากร					
5	ฐานข้อมูลกรณีวารสารไม่สามารถเชื่อมโยงกับ ฐานข้อมูลห้องสมุดอื่นได้					
6	ฐานข้อมูลกรณีวารสารร่วมกับฐานข้อมูลทรัพยากร สารสนเทศ					
ด้านนโยบายการจัดทำกรณีวารสารร่วมกัน						
1	ห้องสมุดขาดความร่วมมือในการจัดทำกรณีวารสาร ร่วมกัน					
2	ห้องสมุดไม่มีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานร่วมกัน					
3	ห้องสมุดไม่กำหนดมาตรฐานในการลงรายการร่วมกัน					
4	ห้องสมุดไม่กำหนดคู่มือที่ใช้ในการกำหนดหัวเรื่องให้ เหมือนกัน					
5	ขาดฐานข้อมูลร่วมของห้องสมุดมหาวิทยาลัยในการ ตรวจสอบ เพื่อลดขั้นตอนการวิเคราะห์การลงรายการ และกำหนดหัวเรื่อง					

ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)

.....

.....

.....

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมวารสารภาษาไทย

โปรดทำเครื่องหมาย V หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของท่านและ/หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

13. แหล่งสำคัญของข้อมูลใดที่ท่านใช้ประกอบการพิจารณาในการลงรายการบรรณานุกรมวารสาร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] หน้าแรกของบทความ
- [] หน้าสารบัญ
- [] ปกวารสาร
- [] ข้อมูลที่ปรากฏในเนื้อหาของบทความ
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

14. ในการลงรายการหลัก รายการเพิ่ม และรายการบรรณานุกรมบรรณานุกรมวารสาร ท่านพิจารณาจาก (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- [] มาตรฐานการลงรายการบรรณานุกรม AACR2
- [] คู่มือการจัดทำบรรณานุกรมที่ห้องสมุดตนเองจัดทำขึ้น
- [] ระเบียบที่คล้ายคลึงกันในฐานะข้อมูลของตนเอง
- [] ระเบียบที่คล้ายคลึงกันในฐานะข้อมูลของห้องสมุดอื่น
- [] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

คำถามตั้งแต่ข้อ 15-25 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกลงรายการหลัก และรายการเพิ่ม โดยพิจารณาจากตัวอย่างหน้าบทความวารสารที่นำเสนอไว้ 11 ตัวอย่าง

โปรดทำเครื่องหมาย V หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของท่านและ/หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

15. จากตัวอย่างบทความที่ 1 ท่านคิดว่าควรเลือกรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

กรอบข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ASEAN Economic Community Agreement ตรีทศ เหล่าศิริหงษ์ทอง นิศากร สมสุข ปริญญาภัฏ จิตรดา ปราภวนา ปุณณกิติเกษม

- 1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)
 - ผู้แต่งคนแรก
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ผู้แต่งคนแรก (กรณีที่ตั้งชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก)
 - ผู้แต่งคนที่ 2 เป็นต้นไป (กรณีที่ตั้งผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก)
 - ผู้แต่งทั้งหมด (กรณีที่ตั้งชื่อเรื่องเป็นรายการหลัก)
 - ชื่อเรื่อง
 - ชื่อเรื่องเทียบเคียง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

16. จากตัวอย่างบทความที่ 2 ท่านคิดว่าควรเลือกรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

มาตรฐานการรู้สารสนเทศ สมาคมบรรณารักษ์ห้องสมุดมหาวิทยาลัยออสเตรเลีย กองบรรณาธิการ
--

- 1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)
 - กองบรรณาธิการ
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - กองบรรณาธิการ
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

17. จากตัวอย่างบทความที่ 3 ท่านคิดว่าควรเลือกรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

<p>การศึกษการสอนรายวิชาวิธีการวิจัย</p> <p>ในหลักสูตรสาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ :</p> <p>กรณีศึกษาเปรียบเทียบสถาบันอุดมศึกษาในเกาหลีและสหรัฐอเมริกา</p> <p>The Study of Research Methods in LIS Education :</p> <p>Issues in Korea and U.S. Universities</p> <p style="text-align: right;">โซฮีออน ปาร์ก ผู้วิจัย พวา พันธุ์เมฆา ผู้แปล</p>
--

1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)

ผู้วิจัย (ผู้แต่ง)

ผู้แปล

ชื่อเรื่อง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1ข้อ)

ผู้วิจัย (ผู้แต่ง)

ผู้แปล

ชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่องเทียบเคียง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

18. จากตัวอย่างบทความที่ 4 ท่านคิดว่าควรเลือกลงรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

ความรู้อะไรที่จำเป็นสำหรับบรรณารักษ์ดิจิทัลในอนาคต :

การศึกษาการจัดคนเข้าทำงานและการปฏิบัติงาน
ในห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดวิจัย

What is Needed in Educate Future Digital Librarians :
a study of Current Practice and Staffing Patterns in
Academic and Research Libraries

ชังกัก ซอย
เอ็ดดี้ รัสมูสเซน ผู้วิจัย
สุพัฒน์ ส่องแสงจันทร์ ผู้แปล

1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)

ผู้วิจัย (ผู้แต่ง) คนแรก

ผู้แปล

ชื่อเรื่อง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผู้วิจัย (ผู้แต่ง) คนแรก

ผู้วิจัย (ผู้แต่ง) คนที่ 2 (กรณีที่ลงผู้วิจัยคนแรกเป็นรายการหลัก)

ผู้วิจัย (ผู้แต่ง) ทั้งหมด

ผู้แปล

ชื่อเรื่อง

ชื่อเรื่องเทียบเคียง

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

19. จากตัวอย่างบทความที่ 5 ท่านคิดว่าควรเลือกถกรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

<p>“กษัตริย์นักพัฒนา” (The Great King of the World)</p> <p>หมายเหตุ: แปลและเรียบเรียง โดย ดร.คุณฤๅ เจริญสุข</p>
--

- 1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)
 - ผู้แปลและเรียบเรียง
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ผู้แปลและเรียบเรียง
 - ชื่อเรื่อง
 - ชื่อเรื่องเทียบเคียง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

20. จากตัวอย่างบทความที่ 6 ท่านคิดว่าควรเลือกถกรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

<p>การสำรวจและรวบรวมบทความเกี่ยวกับภาพยนตร์ไทย ระหว่างปี พ.ศ. 2489-2542 A Survey and a Compilation of Articles on Thai Film Between 1946-1999 รวบรวมโดย รัตนา จักกะพาก</p>

- 1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)
 - ผู้รวบรวม
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ผู้รวบรวม
 - ชื่อเรื่อง
 - ชื่อเรื่องเทียบเคียง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

21. จากตัวอย่างบทความที่ 7 ท่านคิดว่าควรเลือกลงรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

บทสัมภาษณ์พิเศษ
<p>ประสบการณ์การเป็นอนุญาโตตุลาการในต่างประเทศ *</p> <p>ประชุมโจมตีฉาย ผู้ให้สัมภาษณ์</p>
<p>* คณะผู้สัมภาษณ์ประกอบด้วย อาจารย์เอมผกา เตชะอภิคุณ (หัวหน้าคณะ), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกบุญ วงศ์สวัสดิ์กุล และนางสาวภิรมย์พร สุคติง</p>

- 1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)
 - ผู้สัมภาษณ์
 - ผู้ให้สัมภาษณ์
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ผู้สัมภาษณ์
 - ผู้ให้สัมภาษณ์
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

22. จากตัวอย่างบทความที่ 8 ท่านคิดว่าควรเลือกลงรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

<p>Book Review</p> <p>ยุคใหม่แห่งการบริหารจัดการ</p> <p>Richard L. Daft. 2008.</p> <p>New ERA of Management.</p> <p>China: Thomson South-Western.</p> <p>วิจารณ์โดย เต็มศักดิ์ สุวรรณศักดิ์</p>
--

- 1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)
 - ผู้แต่งของหนังสือที่ถูกรีวิว
 - ผู้วิจารณ์
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบ ได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ผู้แต่งของหนังสือที่ถูกรีวิว
 - ผู้วิจารณ์
 - ชื่อเรื่อง
 - ชื่อหนังสือที่ถูกรีวิว
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

23. จากตัวอย่างบทความที่ 9 ท่านคิดว่าควรเลือกกลางรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

<p>การเสวนาเรื่อง</p> <p>“กลยุทธ์การบริหารจัดการทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อเสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้”</p> <p>กุลธร เลิศสุริยะกุล ผู้ดำเนินการเสวนา วิไลลักษณ์ โรจนาศรีรัตน์ ผู้สรุปและเรียบเรียง</p>
--

- 1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)
 - ผู้ดำเนินการเสวนา
 - ผู้สรุปและเรียบเรียง
 - ชื่อการประชุม/เสวนา
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- 2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 - ผู้ดำเนินการเสวนา
 - ผู้สรุปและเรียบเรียง
 - ชื่อการประชุม/เสวนา
 - หัวข้อการประชุม/เสวนา
 - ชื่อเรื่อง
 - อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

24. จากตัวอย่างบทความที่ 10 ท่านคิดว่าควรเลือกลงรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

**โลกตะวันตก โลกที่สาม และแบบว่า “ร่วมสมัย” : เกษติคสถานการณ์ ทิศทาง และ
แนวโน้มของสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ***

พิเชฐ สายพันธ์
วสันต์ ปัญญาแก้ว
ปิ่นแก้ว เหลืองอร่ามศรี
เชษฐา พวงหัตถ์
นิติ ภาวกรพันธุ์
เกษม เพ็ญภินันท์

* ปาฐกถาเปิดการสัมมนาเครือข่ายนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาสังคมวิทยา
และมานุษยวิทยา ครั้งที่ 6 ประจำปี พ.ศ. 2549 ในวันที่ 3 พฤศจิกายน พ.ศ.2549

1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)

- ผู้แต่งคนแรก
- ชื่อการประชุม
- ชื่อเรื่อง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ผู้แต่งคนแรก
- ผู้แต่งคนที่ 2 เป็นต้นไป (กรณีที่ตั้งผู้แต่งคนแรกเป็นรายการหลัก)
- ผู้แต่งทั้งหมด
- ชื่อการประชุม
- ชื่อเรื่อง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

25. จากตัวอย่างบทความที่ 11 ท่านคิดว่าควรเลือกลงรายการหลัก และรายการเพิ่มอย่างไร

<p>คอลัมน์ตอบปัญหานักศึกษา</p> <p>ระหว่างแผน ก กับแผน ข ในการศึกษาาระดับปริญญาโท</p> <p>แผนใดยาก หรือง่ายกว่ากัน</p> <p>ผู้ช่วยศาสตราจารย์มานิต ศุภชสกุล</p>

1) การเลือกรายการหลัก (ตอบ 1 ข้อเท่านั้น)

ผู้แต่ง

ชื่อเรื่อง

ชื่อคอลัมน์

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2) การเลือกรายการเพิ่ม (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

ผู้แต่ง

ชื่อเรื่อง

ชื่อคอลัมน์

อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

คำถามตั้งแต่ข้อ 26-32 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกลงรายการบรรณานุกรมโปรดทำเครื่องหมาย V หน้าข้อความที่ตรงกับคำตอบของท่านและ/หรือกรอกข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดให้

26. ท่านคิดว่าควรลงรายการชื่อวารสารที่มีชื่อสองภาษา (ชื่อเทียบเคียง) แบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

- ชื่อวารสารภาษาไทยเท่านั้น
- ชื่อวารสารภาษาไทยและชื่อเทียบเคียง
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

27. ท่านคิดว่าควรลงรายการปีที่ ฉบับที่แบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

1) กรณีที่ระบุปีที่ ฉบับที่

- ปีที่ 25, ฉบับที่ 5
- ป. 25, ฉ. 5
- 25, 5
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

2) กรณีที่ไม่ระบุปีที่ ปรากฏแต่ฉบับที่ หรือ เล่มที่

- ฉบับที่ 25
- ฉ. 25
- 25
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

3) กรณีที่ไม่ระบุฉบับที่ หรือเล่มที่ ปรากฏแต่ปีที่

- ปีที่ 9
- ป. 9
- 9
- อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

28. ท่านคิดว่าควรลงรายการวัน เดือน ปีแบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

[] มกราคม 2554

[] ม.ค. 2554

[] มกราคม 54

[] ม.ค. 54

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

29. กรณีที่เลขหน้าของบทความไม่ต่อเนื่องกัน ปรากฏดังนี้ บทความมีเนื้อหาหน้า 11-20 และหน้า 22-30 ท่านคิดว่าควรลงรายการแบบใดจึงจะเหมาะสมที่สุด

[] ลงตามปรากฏ ได้แก่ 11-20, 22-30

[] ลงเฉพาะหน้าแรกถึงหน้าสุดท้าย ได้แก่ 11-30

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

30. ท่านคิดว่าควรลงรายการภาพประกอบ ตาราง แผนที่ แผนภูมิ หรือไม่

[] ควร

[] ไม่ควร

31. ท่านคิดว่าในการลงรายการหมายเหตุนั้นควรจะลงรายการอะไรบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

[] หมายเหตุทั่วไป

[] หมายเหตุสาระสังเขป/เนื้อหาสรุปย่อ

[] หมายเหตุบทคัดย่อ

[] หมายเหตุทุนสนับสนุน

[] หมายเหตุเกี่ยวกับภาษา

[] อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

32. ท่านคิดว่าควรกำหนดหัวเรื่องที่ไม่ปรากฏในกลุ่มมือ หรือคำศัพท์ไม่ควบคุม (Tag 653) หรือไม่

[] ควร (โปรดระบุ).....

[] ไม่ควร (โปรดระบุ).....

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานจัดทำบรรณนิวารสาร

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ